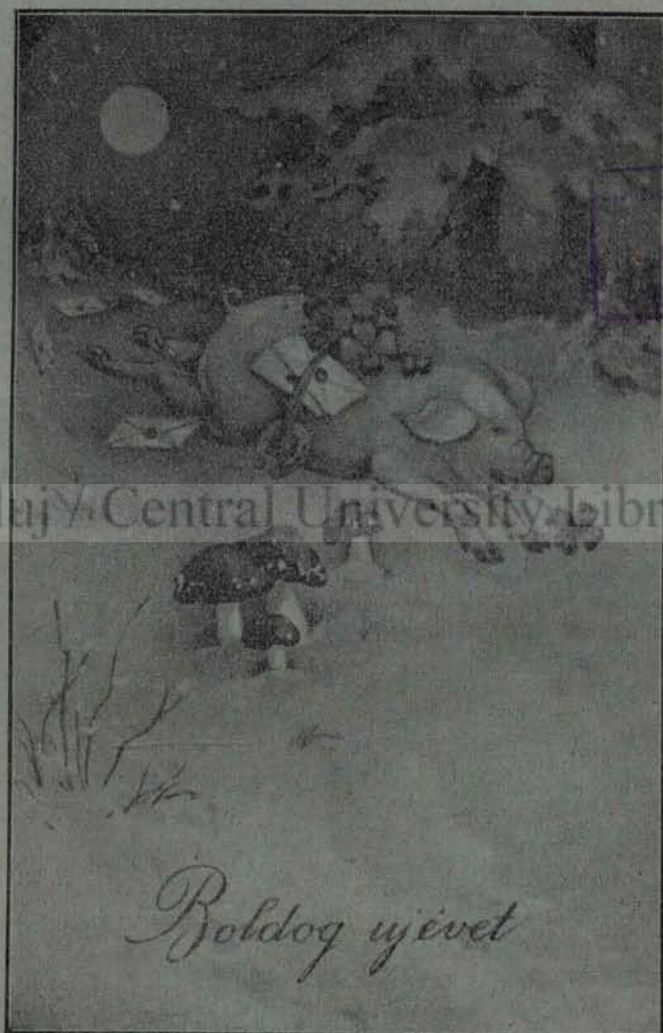

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Boldog újévet

Biblioteca Universitară "Regele Ferdinand I."
 Cluj, CLUJ.
 Nr. 159, 1938
 EXEMPLAR LEGAL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VI. ÉVFOLYAM
1-2. SZ.

1938. JANUÁR
1-10.

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Hogy írjuk?

A kisfüzetbe írjuk be a következő szavakat: a nélkül, annak, annakelőtte, annakutána, annakokáért.

annál, annálfogva, anya, anyja, anyjuk, anyámasszony, édesanyám, anyaszentegyház, anyyi, annyiban, annyiszor
apa, apám, apjuk, apámuram, apály, árapály, apró-cseprő, arab, arabs, arány, aranygyűrű

aranypénz — egybeírjuk, arany búlla külön, arány, aránylag, are, arekép, arekifejezés, arepirulva

TOBORZÓ.

No ez jó jel, hogy az újév első számában mindjárt jó toborzó hírről számolunk be. Remélhetőleg az újév sok-sok értékes új toborzást fog majd hozni. Az Uj Cimborá Baráti Társasága új toborzása: *Tamás Béláné Kolozsvár:* Walter Jucit és Ibit Kolozsvár, Kató Zsuzsikát Matosvásárhely, Fényes Lászlónét Csuesa, Turdeán Endréné: Csapó Bálintnét, Daróczy Bélánét Kolozsvár, Tamás Anci Siflis Magdát Arad, Tordai Katalin, Tordai Béluskát Bpest, dr. Parády Ferenc: Horváth Jenőt Aninosza toborozta be.

Folyik a toborzás a lelkes kis cimborák között is. Bár úgy dolgozna mindenik. De bizony csak egy kis tábor tevékenykedik. A legtöbben álmosan hallgatnak. Pedig gondoljuk csak el, mit jelentene, ha minden kis cimborá sarkára állana és toborozna, még egy előfizetőt a lapnak. Éppen még egyszer annyian lennénk. Már pedig fontos, hogy minél többen legyünk, mert erőben az élet!

Legutóbbi toborzásunk a következő: Hercz Ella Szatmár toborozta Herschkovits Edithet, Poruțiu Felicia Kolozsvár, Domokos Ellát Csuesa, Szász Kató, Klári és Juci Jasi, Deák Juliskát, Lajost és Iréknét, Pascani.

A. II-ik országos rajzkiállítás.

Az Uj Cimborá február hónapban szándékozik a II-ik országos rajzkiállítást megrendezni. A rajzkiállítás befejezése egy szép mesejáték lesz. Címe: *Egyszer egy királylány.* Lesznek benne szép táncok s szerepek. Akik a kis cimborák közül szeretnének játszani a darabban, azok jöjjenek be a szerkesztőségbe a további megbeszélések végett.

APRÓSÁGOK – TARKASÁGOK.

Az első újévi számmal új regény közlését kezdi meg az Uj Cimborá. Nagy Kálmán munkatársunknak: „Józsai diák kalandja“ c. munkáját. Minden olvasókat érdekelni fogja majd ez a regény, de különösen a fiukat. Majd aztán olyan regényt is fogunk közölni, amelyiknek különösképpen a lányok fognak örülni.

A téli járványok megpróbálják kis cimboráinkat. Több helyről is érkeznek hozzánk ilyen hírek. A kiesi Poruțiu Feliciát éppen a karácsonyelőtti napok alatt szállították be a járványkórházba, skarlát járvánnyal. Még szerencse, hogy az é drága jó nagymamája vele ment a kórházba is, így nem volt még sem olyan szomorú a karácsonyestéje. A kis cimborák mikor megtudták a hírt, nagyon sajnálták Licikét s többen írtak is neki, hogy megvigasztalják. Mi is azt kívánjuk neki szeretettel, hogy minél hamarabb itt lássuk magunk között a szerkesztőségben — egészségesen.

Humor.

Gyurit, aki rosszul viselkedik, elnadrágozza a papája. A bocsánatkérés után még ezeket jegyzi meg Gyuri barátunk:

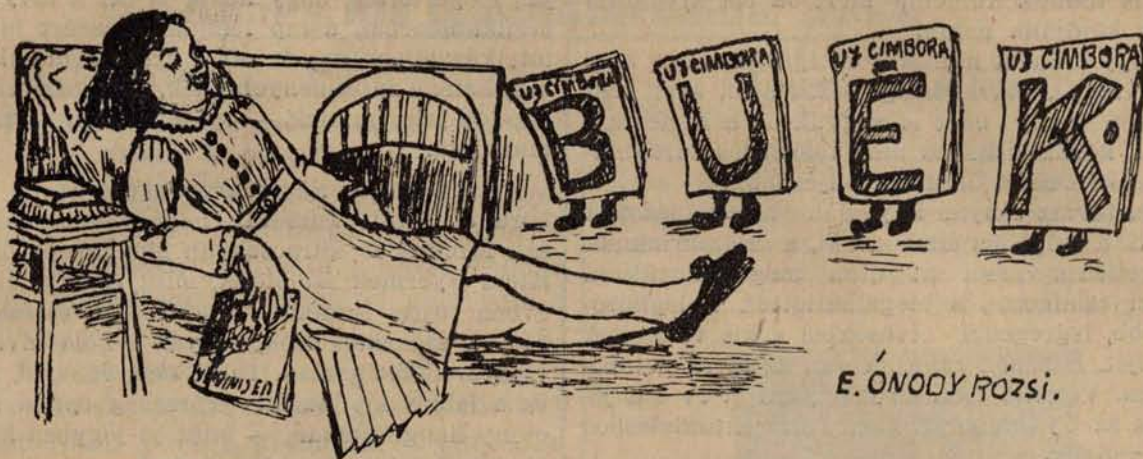
— Úgy látszik, papa, már megöregedtél. Nem tudsz akkorát ütni, mint az előtt.

Palika nem akar adni semmiképpen bátyjának a csokoládéjából, mire az szemrehányóan jegyzi meg:

— Jól van, én sem engedem, hogy máskor megkapd a vörhenyemet, amivel hat hetet lehet az iskolából mulasztani.

Találós kérdések.

1. Hogyan jár a farkas legtöbbit?
2. Míg él, mindig fut, holta után mindig lop. Mi az? (Megfejtése a 19-ik oldalon.)

Földes Zoltán: Újesztendő reggelén.

Száll az élet, szállnak évek,
Múlnak, telnek századok; —
Csak a jótett — az marad meg;
Gyermekek, vigyázatok!

„Munka, jóság és imádság“,
Szent jelszótok ez legyen...
Kiskorodban, nagykorodban
Ezt kövessed, gyermekem!

Ily szép s drága gondolattal
Lépjünk újabb érbe át;
Dolgozzunk mi másokért is,
Szébb jövőnkért, cimborák!

Mit az ember jót, becseset tesz,
Emberöltöt meghalad;
A nemes szív jó hatása
Mindörökre megmarad.

Századokra szól a jótett,
És a munka, bár kicsiny:
Halhatatlan hangyamunka
Kulturánk nagy kincsein...

Itt az új év, az idő száll!
Tétlen ülni nem lehet.
„Munka, jóság és imádság“
Istenednél ád nevet!...

Az újesztendő reményei.

Erkeztünk újra egy év határához. Az O-év összeszedte sátorfáját, s azt se mondta: hogy félkalap. Az Az Újév meg nem kérdezte, hogy jöjjön-e? Eljött hivatlanul is.

O-esztendő utolsó napján áttekint mindenki, az elmúlt éven, mérleget készít: mit hozott? jót-e, rosszat az elmúlt év? A szép tervekből, melyeket egy évvel ezelőtt készített, szőtt gondolatfonálból — megvalósult-e valami?

Az Új Cimborá is megcsinálja hát a mérlegét.

Az elmúlt 1937-es évben is kegyelmét árasztotta Isten erre a kis ujságra. Adott erőt, egészséget, munkakedvet a lap munkatársainak s kis olvasóinak előrehaladást a tanulásban.

Az 1937. év kiemelkedő eseményei közé tartozik az Új Cimborá varsói nyári útja a lezajlott eszperántó kongresszus alkalmából, amely

alkalom baráti kapcsolatokat eredményezett a két ország gyermekei számára. A lengyel gyermekek örömmel lépnek az új cimborákkal barátságba, levelezésbe, fényképfelvételek, rajzok cseréjébe, de ők szeretnének eszperántóul levelezni. Tehát most az nagyon fontos, hogy eszperántóul minél többen megtanuljanak kis cimboráink közül.

A lengyelek nagyon érdeklődnek az Új Cimborá rajzmozgalma iránt is. Meg is hívták, hogy a gyűjteményét mutassa be Varsóban és rendezzen közös gyermek-rajzkiállítást a lengyel gyermekekkel.

A virágkertészkedést az elmúlt évben is nagy örömmel űzték és folytatták az új cimborák. Olyan szép eredménnyel kertészkedtek, hogy az idén tudunk ajándékozni a kolozsvári román gyermekeknek is a beküldött magvakból, sőt paprika magot a lengyel gyermekeknek is tudunk küldeni, mert ők ezt kívánták.

nek is tudunk küldeni, mert ők ezt kívánták, hogy küldjünk nekik.

Egy francia mintaiskola igazgatósága még a nyáron, a varsói kongresszus alatt kért bennünket, hogy őket is vegyük be a kertészkedőink közé. Ha marad még fölösleges virágmagunk, kérésüket örömmel teljesítjük.

A tavasz s nyár folyamán kirándulásokra vittük a helyi kis cimborákat, a szatmáriaknak közvetlen a varsói út után megrendeztük a nyári találkozót, s megalakítottuk a leghűségesebb, legrégebbi olvasókból a kis veteránok rendjét. Ezeknek rangjuk van az olvasók táborában. Veterán csak az lehet, aki öt év óta járhatja az Uj Cimborát. Ezek aztán kitüntetésben részesülnek.

December 6-án egy teával összekötött pompás Mikulás-estélyt rendezett a szerkesztőség a helyi kis cimboráknak.

Az év legjelentősebb eseménye azonban éppen a Mikulás-teán összegyűlt szülőknek és jó barátoknak Baráti Társaságba való tömörülése volt.

A jelenlevő szülők és jóbarátok, akik figyelemmel kísérték a lap szűkös körülményei dacára, oly szép eredménnyel folytatott munká-

ját, megértették, hogy nekik is ott a helyük a munkatáborban a lap fennmaradásaért folytatott küzdelmekben, de ott a helye nemcsak nekik, hanem intézményeinknek, egyházaink, közéleti jeleseinknek, — egész magyar társalmunknak.

Karácsonyi ajándékkép kapta az Uj Cimborá a Baráti Társaság lelkes munkavallását. Minden év karácsonyán megünnepeljük az isteni Gyermekek születését, mint, ahogy minden évben újra születnek karácsony éjszakáján azok a titokzatos erők, melyek a föld tavaszát, újraébredését hozzák. Talán nem véletlen, hogy ez a lelkes kis Baráti Társaság épp a karácsony hangulatában, — mint jó jegyben kezdte el munkáját a lap érdekében. Epp e szerencsés időben való indulástól reméljük, hogy az új esztendőben a Baráti Társaság izmosodni fog és kitartó, lelkes munkája nemcsak helyben, de az egész országban mindenütt a lap erősödését és megszilárdulását jelenti majd. E reményben kívánunk lapunk olvasótáborának s minden jó barátunknak, munkatársainknak: Boldog új esztendőt!

Ferenczy László Marcella.

Egészsors.

*Mindenki üldöz, gyűlöl, hajszol
És gyilkol! Nem szán senkisémet.
Macska-köröm, madár-karom
Les erdőn, mezőn, udvaron.
Bárhon is üsd fel kis tanyád:
Öl ember, állat egyaránt.*

*Mily könnyű a kis, f ürge tested,
S kisebb vagy minden támadónál, —
Védelmeződ csak f ürge séged
S eléred mégis kora-véged,
Peánig csak élted tengeted.
Mert vádolnak, hogy kárt okoztál,*

*Egérke, én úgy megsajnállak,
Én futni hagylak, sohse bántlak,
Halálotat én nem lesem,
Öljön meg más, — én nem teszem,
Téged is Isten keze formált
Ilyen kedvesre, f ürge-szépére,
Tengesd tovább hát élted sorsát,
Fuss, élj tovább csak — kis egérke!*

Krüzsellyi Erzsébet

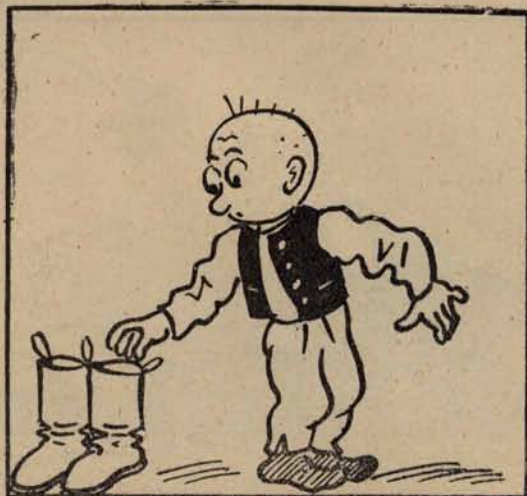
Kik léptek eddig

az Uj Cimborá barátai közé?

Sándor József szenátor, Szent-Iványi Sándor teológiai tanár Kolozsvár, Dr. Boga Alajos kanonok, Váry Albert unit. teológ. dékán, Márton Áron kanonok-plébános, Kiss Elek teológ. tanár, Adorján Károly főtanfelügyelő, Mohalyi Gábor tanfelügyelő, Tamás Béláné, dr. Oravetz János orvos, P. Tamás Kató, Tamás Anci, Bányai Károlyné, Denis Gallovay festőművész, Turdeán Endréné, Faik Antalné, K. Nagy József tisztv., Demjén Miklós isk. ig., Kádár Géza gen. direktor, Karády Nagy Lajosné, Rottenberg Klári, Harsa Andras tisztv., Vargha Rózsika, Domokos Zoltán kávéháztulajdonos, Kocsis János, Horosz Béla és neje, Bogdán István hirlapíró, Király Zoltán főkönyvelő, Biró József hirlapíró, Bálint József plébános, dr. Gyepessy György orvos, Borza Endre énekes, Hadházy Sándor főpénztáros, Schullerné Sillay Erzsébet, Gödry Endre és neje, Novák Antal tanár, dr. Parády Ferencz, Kovács Gyula ügyvéd, Kocsis János jogszigorló, Bartunek Titi táncitanárnő, Gálffy Zsigmond isk. ig., Torday Katalin, Csapó Bálintné, Daróczy Béláné.

A szentgyörgyi csizma.

I. kép. A szentgyörgyi vásáron csizmát vettek Jankónak. Fénylik a csizma, akár a tükör, meg is nézheti magát benne Jankó. De fel is kéne próbálni, hogy jó-e az új csizma?

A korcsolya.

Írta: Gál Lajosné.

— No hát elesítitottad-e a lelkiismeretedet? — kérdi gúnyos hangon Viktor a mellette álló barátjától.

Jancsi arca egyszerre vérvörös lett a fejébe toduló vértől, aztán lassan elhalványult. Fejét elfordítva felelte:

— Mikor pár nap előtt a levelet postára adtam, nagyon rossz érzésem volt, szerettem volna sírni és visszakérni a postástól, de eszembe jutott, hogy te mennyit csúfolnál a többiekkel együtt és megnyugtattam magam azzal, hogy ti már többször csináltatok ilyesmit.

— Persze, — sietett Viktor a közbeszólással, — az én öregeim már meg is szokták. De ne is legyenek olyan önzők a szülők, hisz' egy korcsolya már egészségi szempontból is olyan szükséges neked is, hogy lemondhat érte anyád némi kis cicomáról.

— Az én anyám nagyon szegény, ő nem cicomázza magát, — szólt Jancsi és hangja tompán, szomorúan hangzott, mint a temetésre hívó harang. Én csak a ti biztatásotokra írtam, hogy elvesztettem a kosztért járó pénzt.

— No, csak fakadj sírva, — tört ki Viktor bosszusan, — ez igazán férfias dolog volna. De hát te anyámasszony katonája vagy!

Tudta, hogy Jancsit ezzel lehet legjobban ugratni, hogy ez mindig kihozza a csendes türelméből.

Most is felberzenkedett, mint egy pulykakakas és mérgesen kiáltotta:

— Én nem is kérek a ti barátságotokból!
— No csak csillapulj pajtás, — mondta Viktor egykedvűen. Jere és vegyük meg a korcsolyát, míg el nem olvad a jég.

Azzal vette a kabátját és kalapját, Jancsira is ráadta az övét és megindultak lefelé. Jancsi úgy ment, mintha nem volna ében, néha Viktor kellett elrántsa valami ármű közeléből, ha utcakeresztezésnél vágta át.

Annál beszédesebb volt Viktor. Gúnyos és sértő megjegyzéseket tett a mellettük elhaladó leányokra, sőt éles nyelve nem kimélte az öreg anyókákat sem.

— Vajjon ez melyik boszorkánynak az öreganyja? — stb. stb. más hasonló mondások fűszerezték csevegését.

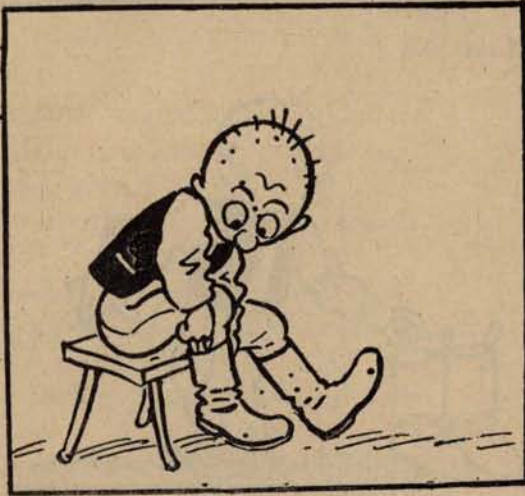
Máskor talán nevetett volna rajta Jancsi is, most úgy érezte, viszket a tenyere és jól esne egy nyaklevest adni barátjának.

De nem csinált semmit; ment, mint egy alvajáró.

Mikor a kereskedésbe lépve, a hajlongó segéd megkérdezte, hogy mit parancsolnak, hiába lökte oldalba Viktor, hogy szóljon hát, csak tévetegen járt szeme az üzletben körül, de nem jött nyelvére e szó: korcsolya.

Végre is Viktor vette át a vezető szerepét és ő válogatott az előhozott korcsolyák között. Ő próbálgatta a Jancsi lábára, ki szótlanul és halaványan ült helyén.

— Úgy érezte, mintha két szomorú szem nézne reá folyton és egy varrótútól összeszürkált ujj emelkedne tiltóan elébe.

II. kép. Leül hát Jankó, a kis székre. Próbálgatja, huzogatja, de nem megy fel-felé a haszontalan portékája.

— Az úrfi talán rosszul van? — kérdi részvétellel a segéd.

Mire Jancsi felriadva tiltakozik:

— Nem, nincs semmi bajom.

Végre künn vannak az utcán. Túl a legnehezebben, amikor odafizette az anyja keresves keresményit azért a rongyos kocsolyáért. Hirtelen az a gondolata támadt, hogy a Viktor fejéhez vágja, mert ez a fiú őt meg-rabolta és kifosztotta a jó barátság örve alatt. Elvette azt a boldog, soha vissza nem szerezhető lelki nyugalmat, elégedettséget, mely eddig mindég vele volt, mely nélkül olyan hitványnak érzi magát.

De most sem ment tovább a gondolatnál. Ha szólna, Viktor legyávná és újra anyám-asszony katonájának nevezné.

— Most egyenesen a jégpályára megyünk, csak felszaladok a kocsolyám után, — intézkedett Viktor és Jancsi engedelmesen várta meg az utcasarkon.

Mikor a pályán elvegyültek a sok vidám, kipirult arcú ifjú és leány közé, Jancsi is úgy érezte, mintha szárnyai nőttek volna, csak repült előre. Elszállt lelkéből a nyomasztó érzés és piros arccal, ragyogó szemekkel írta le a köröket a fényes jéglapra.

Még Viktorra is egy hálás pillantást vetett, mint, aki nélkül nem volna most része ebben a nagyszerű mulatságban. Amint így önfeledten rója a pályát, egy ügyetlen kocsolyázó hátulról nekiszaladt és feldöntötte.

Talpra akart állani, nem tudott. Bal-lába csak lógott és amint mozdult, rettenetes fájdalmat érzett.

Eleinte észre sem vették, hogy itt súlyosabb baleset történt, csak síklottak el mellette a vidám sportolók; mígnem Jancsi

segélykiáltására figyelmes lett egy elegáns fiatal úr és felé kocsolyázva egyszeribe tisztába jött a helyzettel. Orvos volt. Hamar mentőkért telefonált és elvitette a szegény fiút a legközelebbi kórházba.

*

Míg ezek történtek, azalatt megérkezett a bánattal terhelt levél is özv. Kis Jánosné szegény otthonába.

Mikor a borítékon fia irását megpillantotta, éjszakázástól fénytelen szemében felcsillant egy örömsugár és úgy sietett felbontani a borítékot.

De, amint végigfutotta az ismerős sorokat, egyszerre eltűnt arcából a vér és összeszürkált ujjai közül zizegve hullt ki a papiros.

Nem nyult utána, csak állt és nézett, messzenéző tekintettel, mintha át akarná fújni a távolságot és belnézni azokba az őszinte gyermekszemekbe.

— Elvesztette a pénzt, — sutogta önmagának és úgy érezte a mindent megsejtő anyai szívével, hogy itt nagyobb veszteségről van szó, mint arról a verejtékkel megszerzett pár száz lejről.

Fia még kisgyerek korában is úgy tudott ügyelni a pénzre, hogy soha egy bánit sem hullatott el. És most ne ügyelne, mikor már V-ik gimnázista?

Szive egy nagyot, fájót dobbant, mintha kalapáccsal ütnék belülről.

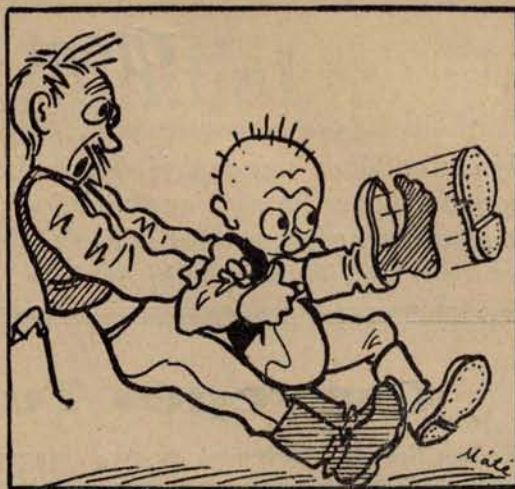
Szemébe kell nézzen a fiának, csak akkor fog tisztán látni.

Nem gondolkozott sokáig. Reggel már egy harmadosztályú fülke sarkába huzódva robogott az ódon város felé.

III. kép. — Nő majd segíték én a bajon, — szól gazduram, a Jankó apja. Azzal oda-áll a fia mellé. Huzza a csizmát, huzza, huzza... Egyszerre csak nagyot rikkant Jankó:

— Édös apám! — fenn a csizma, de ki-lóg a lábam belőle!

Na, azt a csizmát is jól csinálta a mes-tere, — hire is ment az egész országban, még ma is beszélük, hogy milyen volt az egyszeri csizma, amit a szentgyörgyi vásárban vettek.

A kollégiumban megtudta, hogy fia törött lábbal a kórházban fekszik.

— Korcsolyázás közben érte a baleset, — mondta a szolga.

Kisné szíve megdobbant erre. Mint a finom iránytű a hajós útirányát, jelezte, hogy a korcsolya és levél között kell lenni valami összefüggésnek.

Sietve ment a kórházba és csendesen lépett fia ágyához.

Janesi halványan fekiúdt a fehér kórházi párnán, de biborra gyúlt arca, amint meglátta szenvedő arcú édesanyját.

— Szegény fiam! Sokat szenvedtél? — volt Kisné első kérdése.

— Oh, anyám! Bár még többet szenvedtem volna, — kiáltott könnyes szemekkel Janesi és átfogta feléje hajló édesanyja nyakát, ki megkönnyebbülve nézett a bűnlánó szemekbe.

— Megcsaltalak édes jó anyám, korcsolyát vettem a kosztra küldött pénzből, — zokogta a fiú őszinte töredelmességgel, — de a jó Isten megállított a rossz úton, melyen elindultam.

— Legyen áldott az ő szent neve! — szólt közbe imádkozó áhitattal az édesanya.

Janesi tovább zokogott, fejét a paplanral betakarva.

— Mindent jóvá teszek, — folytatta Janesi, midőn kissé lecsillapodott: — magán-órákból visszatértem neked azt a pénzt és soha többet nem hallgatok a rossz barátok esabításaira, csak saját szívemre, mely most is óva intett.

— A korcsolyát eladjuk, — szólt Kisné.

— Nem, ne adjuk el, — tiltakozott Janesi, — hadd emlékeztessen mindig első botlásomra, mely utolsó is az életben.

— Ugy legyen fiam! — felelt édesanyja és megcsókolta fia sápadt homlokát, melyen keresztül aransávot vont a besurranó téli napsugár.

(Vége.)

A londoni nagy nemzetközi gyermekrajzkiállítást most közelesen rendezik meg, még a tél folyamán. A kiállítással kapcsolatban az Uj Cimborá szerkesztőségét is megkeresték, hogy a varsói pedagógiai világkongresszuson ismertetett nagy rajzgyűjteményéből küldene néhány, főleg népviseletet visszatükröző rajzot, képet a londoni nemzetközi kiállításra. Az Uj Cimborá örömmel tett ennek eleget s gyűjteményéből 10 érdekes rajzot választott ki és pedig: Erős János I. g. o. t. Péter Sándor II. g. o. t. Biró Gyula III. g. o. t. Csikszereda, Moldován Irma I. g. o. t., Gáll M. III. g. o. t., Póczy Klári IV. g. o. t., Gazner Rózsi III. g. o. t., Lőrinczy Éva III. g. o. t., Szász Aranka V. g. o. t., Gombássy Magda IV. g. o. t. Cluj munkáit, s már el is küldte ezeket a rajzokat. Milyen érdekes lesz, amikor az Uj Cimborák munkáit komoly szakemberek, s a nagy közönség és az angol gyermekek nézegetik meg sorra s olvasgadják majd az eszperántó nyelvű feliratokból, hogy azokat a magyar gyermekek rajzolgatták, festgették. Egvszersmind azt is meglátják a küldött néhány rajzból, hogy milyen viseletben jár itt a mi népünk. Ez a londoni nemzetközi gyermek-rajzkiállítás mutatja, hogy értelme van és súlya van ma már az Uj Cimborá ötödik éves rajzmozgalmának, mert íme idegen nemzeteknél is számon tartják az Uj Cimborá tevékenységét.

Újévi köszöntő.

Irta: **Holstein Mária.**

*Az új esztendőben minden jót kívánok
A fagyban, hóban is nyílnak virágok.
Öröm madár zengjen, mindig házunk táján,
Piros rózsá nyíljék mindenki orcáján.*

*A jó füstös kolbász soha el ne fogyjon,
A kis gyermekeknek zörgő dió jusson.
Sok-sok pénzük legyen a láda fiába,
Áldás, jó békesség az egész családba.*

Csevegés Tudóka Ferkóval.

Kedves Ferkóm! Örvendek, hogy a „magyar“ név értelméről nemrég irt soraim nagyon tetszetek nemcsak neked, hanem barátaidnak is. Ámde még inkább örvendek annak, hogy karácsonyunk napjaiban az is eszedbe jutott, hogy vajjon ez az ünnep valóban csak, mint keresztény ünnep került hozzánk, őseinknek nincs-e valami közük hozzá? A régi-régi magyar fiucskák és leánykák nem örvendhetek ennek a napnak?

A „karácsony“ szó nem magyar eredetű. Kétségtelenül szláv kölcsönzés. Megvan a tótban, oroszban, románban. De, csak, mint népies elnevezések. A hivatalos elnevezése eredetileg t. i. nálunk is, náluk is: Jézus születése napja. Érdekes megjegyezned, hogy a népi karácsony szó az oroszban még a téli napfordulót is jelenti.

A keresztény egyházak Jézus születése napjának évfordulóját ünneplik ezeken a napokon. Bizonyára te is láttad, hallottad már a Jézus születésének történetét megszemélyesítő s elmondó betlehemesek öltözeteit, házikóját, énekét. Sok tudósnak fáradságos kutatása azonban azt derítette ki, hogy a betlehemesek egy régebbi magyar szokást, a regölök regölését szorították ki. Mégpedig olyan jól, hogy csupán a Dunántul nyugatibb részén, továbbá az udvarhelymegyei Kénos és Lokod falvakban maradt fenn.

A regölök eredetileg karácsony éjjelén jelentek meg. Utóbb azonban, vagy már karácsony előestéjén, vagy pedig első napja reggelén. Legtöbbször legények, fiúk. Néha leányok is vegyülnek közéjük, sőt egész külön csoportban is járnak. Hajdanában egyikük-másikuk ilyenkor kivilágított aggancsu szarvasok, felcífrázott ökrök, vagy bikák gyanánt alakoskodtak. Mások jót kívánó verseket mondtak. Doboltak, kiáltoztak, a megköszöntött család pedig minél dúsabb áldomással viszonzta. Készségükből helyenként még fennmaradtak a láncos regölsbot, a kilenc ágra font vesszőkorbács és a csengő, meg a hólyaggal bevont, dobalku szötyök is.

A regölésnek megfelelő szokás megvan majdnem minden szomszédnépnél (román: colinda, bolgár: kolenda, stb.). Őseink regölői sok részletet át is vettek azokéiból. Ámde mivel még napjain-

kig is maradtak fenn olyan töredékek, amelyek nincsenek meg a szomszéd népek kolerdáiban, sőt ellenkezőleg finn-ugor eredetűek, mivel továbbá a magyar regölök említett készsége csak náluk és szibériai rokonaink Sámánjainál (áldozó varázsló papjainál) található meg, feltétlenül bizonyos, hogy ezek a töredékek mind ősvallásunknak a 900 esztendőes kereszténységünk ellenére is fennmaradt kevésszámú emlékei közé tartoznak.

A regölés tehát tulajdonképpen pogány szokás. Azért fért meg, olvadt össze a keresztény karácsonnyal, mert alapjában véve mindkettő ugyanannak a nagy örömmek a kifejezője, hirdetője. A föld ugyanis a mi mai időbeosztásunk szerint december 21-én ér el pályájának ama helyére, mikor legtávolabb van a naptól, amikor többé már nem távolodunk tőle, hanem ellenkezőleg visszafordulunk és újra feléje közeledni kezdünk. Másképpen mondva december 21-én leghosszabb az éjjel és legrövidebb a nappal. Azaz ez az a nap, amikortól kezdve az éjjelek mindinkább rövidülnek, a napok pedig fokozatosan egyre jobban megnyulnak, míg meg nem érkezik a várva várt tavasz, az áldott nyár.

Az egyenlítő alatt, ahol örökké nyár van, ott, úgy-e, nem nagy dolog ez. Ámde gondolj csak a mi mérsékelt égövünkre, vagy még inkább a még északabbra élő népek életére! Tudom, szeretsz hógolyózni, szánkózni. Tudom, hogy jó sízni, vagy a gyorsan tovasurranó szánkóban jó melegen beburkolva hallgatni a lovacsák csengőinek csilingelését. Ám mégis, mihelyt elolvad a hó, mintha boszorkány nyomás alól szabadulnál fel és mily boldogan kiáltasz fel az első nap-sugárra: itt a tavasz! Gondolj most már édesapádra, mennyire örvend ő is, hogy nem kell anynyi tűzifa, meleg ruha ezután, hisz anélkül se fáztok többet. Gondolj aztán édesanyádra is, hogy akkor — a spenótot kivéve — mennyivel izlettebb, táplálóbb ételeket adhat nektek és aztán epret, cseresznyét, barackot! De gondolj még arra is, hogy még északabbra is vannak gyermekek és szülők és azok még jobban örvendenek a hosszú téltől való megszabadulásnak...

Hiszem, hogy ezeket tudva cseppet se csodálkozol azon, hogy az északi embereknek mindig ez a nap, a téli napforduló napja volt a legnagyobb ünnepe, sőt még a kereszténységben is ezért a karácsony a legnagyobb ünnep. Az ősi vallásokban egyúttal új évként is ünnepelték. (Jogosabban is, mint most egy héttel később az új esztendő napját.) Ez a nap jelentőségét tekintve tehát feltétlenül méltó arra, hogy minél ünnepélyesebben megüljük. S hogy ünnepelheték jobban meg? Elaggott asszony, vagy férfi lépében kikergették a házból, a faluból az elmúlt év fájalmát, nélkülözéseit. Az új évre pedig gazdag áldozatokat ajánlottak fel az Istennek, áldozati tüzeket gyújtottak nekik és örömeikben, boldogságukban egymást is megajándékozták. Természetesen nem maradhattak el az új évre minden jót kívánók sámánjaik, varázslóik sem, akik elvégezték az áldozati szertartásokat és bűvölésükkel-bávolásukkal az illető szállás népe felé igyekeztek hajlítani istenük jó indulatát.

Ha, csak kicsit is gondolkozol, már karácsonyi szokásaink legtöbbjének gyökerét is megtalálod az elmondottak alapján. Én azonban már csupán azt írom meg neked, hogy a regösök ezeknek a bűvölő-bávoló varázslóknak az utódai. A kénosi s a lokodi kis székely gyermekek kezében ezer éven át megőrzött csengők, láncos regösbotok, a vasmegecieknek a sámán dobból elcsenevészedett szőtyökjei, az ajkaikon fennmaradt néhány énekfoszlány a legnagyobb határozottsággal igazolják, hogy a mi nem keresztény őse-

ink is megünnepelték ezt a napot. Nem karácsonyt, nem Jézus születését, az igaz, mert ez csak a mai lakóhelyeinken váltotta fel ősvallásunk megfelelő ünnepét. De megültek az év legnagyobb napját, a téli napforduló s az új év kezdetének ünnepét. Örvendeztek annak, hogy a nap nem hagyta el őket, hanem újra visszatér hozzájuk. Vigadoztak, mert, ha még nehéz téli hónapok is vannak odáig, de mégis újra itt lesz a kikelet. Lesz termés és gyümölcs a családnak. Lesz jó füvecske, széna teheneiknek, szarvasünöknek. Felfogásuk szerint csakis minél dusabb áldozatok bemutatásával hajlithatták maguk részére istenük jó indulatát, és minél nagyobb örömtüzek gyújtásával, mert a fényt, az áldott napfényt egyedül úgy jelképezhették méltóan!

Majdnem ezer esztendő távolsága választ el bennünket őseink pogányságától. Ennek ellenére is megnyugodhatunk abban, hogy az ő pogányságuk nem volt lesajnálivaló hit. Megültek ők is ezt az ünnepet, csak más név és más egyházi külsőségek között. A lényeg ugyanaz maradt: az életető nap nem hagy el és új életre kelt bennünket. Túláradó boldogságunkban ezért bocsátunk meg ekkor mindenkinek. Ezért szeretünk ilyenkor mindenkit és ez az ünnep ezért volt mindenkor egyúttal a szeretet ünnepe is. Az ma is. Az is lesz mindaddig, amíg az emberek szívében békesség, igazság és jóság honol.

Szeretettel üdvözöl öreg barátod

Régész bácsi.

Az újévi víg utasok.

A becsipelt malacok kalandos utazása.

A jó szív legendája.

Irla: **Dr. Atzél Elemérné.**

Élt valahol régen egy kis városka népe, boldog megelégedettségben. A nagy jólétben elkevélykedtek, elpártoltak Istentől, hazugok, szívtelenek, gőgösek lettek. Ezért a jó Isten megbüntette őket. Nagy szárazság lett. A folyók, patakok kiszáradtak, a kutakban a víz kiapadt. Emberek, állatok elpusztultak, a kis virágok bágyadtan csüggesztették le fejcskéiket. Mindenhol nagy volt a sírás, jajveszékélés, szomorúság. Most már belátták az emberek, hogy a rosszaságukért büntette meg őket a jó Isten, de még most sem javultak meg, hanem annál rosszabbak lettek.

Ámde mégis volt kivétel a rossz emberek között is. Ugyanis élt e városkában egy istenfélő jámbor család. Péternek hívták az apát.

Péter bácsiéknál egyízben megjelent egy jó szellem és figyelmeztette őket, hogy amikért ők olyan jó emberek voltak, hát a kertjükben a kis forrás nem apad el. Ők kapnak majd bőven vizet. De egy feltételt kötött hozzá. Arról a vízről nem szabad senki emberfiának tudni, sem pedig adni belőle. Mert ha elmondják valakinek, akkor abban a szemillantásban ki fog az is apadni. Vagy pedig ha valakinek adnak belőle, hát annival kevesebb fog mindig jönni a forrásból. S még meg sem tudták jóformán köszönni a jó szellemnek ezt a jó tétemet, ez már el is tűnt.

Teltek a napok. A szomszédok, ismerősök, rokonok csodálkozva vették észre, hogy Péter bácsiéknál minden milyen szép, nem hervad el semmi. Persze ők éjjel csendben mindent megöntöztek. Az állatjaik nem bögtek a szomjúságtól. Tudtak rendesen főzni, mosni mindent mintha minden a régiben volna. Kezdték őket figyelni. De nem vettek észre semmit sem. Nem tudtak semmi bizonyosságot, csak sejtették, hogy itt valami csoda történt. Ekkor elkezdtek nekik hiszelegni, kérelelni kezdték őket, utóbb már összetett kézzel könyörögtek egy kis vízért.

Péter bácsiék persze eleinte hallani sem akartak róla. De mikor látták, hogy emberfarsaik a szomjúságtól összeesnek, hát bizony megesett a szívük és titokban egy-egy kis csupor vizet juttattak a szenvedőknek. De egyik családtagnak sem tudott arról, hogy a másik titokban adott a vízből. Csak azt vették észre, hogy a kis forrásuk napról-napra gyönyörűbben bugvog. Persze nem merték szóvá tenni, mert mindegyik saját magát okolta, csak megfogadták magukban, hogy most már nem adnak senkinek se egy csepp

vizet sem, mert már nekik is nagyon szűkiben van.

Ekkor történt, hogy egy szegény sápadt asszony érkezett a kapujok elé. A fájdalom és kín már messziről leritt az arcáról. A karjain pedig egy kis apróságot tartott. Azt lehetett volna hinni, hogy egy halott, ha néha fel nem sóhajtott volna kínos nyöszörgéssel. A szegény vándor asszony is már csak úgy támolygott. Mindjárt bevitték a lakásba és tudakolták, hogy mi a baja? Az Isten szent nevében egy korty vizet kért, nem az ő saját részére, hanem ennek a porontynak, akit az úton talált. Péter bácsiéknak megrendült a szívük. Nem tudták, hogy mit csináljanak. Mert megfogadták, hogy nem adnak senkinek egy csepp vizet sem, de viszont, ha itthagyják ezt a szerencsétlen asszonyt a kiesivel szomjan pusztulni, az megint csak Isten ellen való véték volna. S magokban szégyenkeztek, hogy ez az asszony mennyivel némesebb náluk, mert azt a kis ismeretlen gyermeket sem volt szíve otthagyni pusztulni az úton.

Ekkor újra megszólalt bennük a jó szív. Nem szóltak semmit, de mindegyik egy högrével a forrás felé osont. Csak ott látta Péter bácsi, hogy mindnyájuknak egy volt a szándéka: vizet adni a szenvedőknek. Most már úgyis mindegy, — mondotta. — Ha a többinek nincs víz, nekünk se legyen. — Nem akart kivétel lenni. Fájt a lelke, hogy amíg ők bőségesen éltek, addig a többiek szenvedtek a vízhiány miatt. Tudta pedig jól, hogyha még egy csupor vizet ad az idegeneknek, hát ő és családja is víz nélkül marad. De annyira megsajnálta azt a szegény asszonyt a kis idegen gyerekekkel, hogy hirtelen a forráshoz tartotta az edényt és telemerítette.

Ebben a percben iszonyut dörgött az ég, villám cikázott keresztü-kasul és csodák csodája, az égből egyszerre csak elkezdett hullni nagy cseppekben az ádott eső. Erre örömlükben sírva borultak egymás nyakába. Aztán eszükhöz jutott a szegény asszony. Visszaszaladtak a házba, hát ott még nagyobb meglepetés várta őket. Ott, ahol az előbb a félig elalélt vándorokat hagyták, nagy tündöklő fényességben ott állott az ő jótévő szellemük és mosolyogva szólt hozzájuk: Jó emberek! ez csak próba volt a gondviseléstől, hogy nem vesztitek-e el ti is a jó szíveteket és lelketeket. De amint látom, ti most is csak a régi jó emberek maradtatok. Hát csupán csak ti miattatok az ég megbocsájt a többi rossz embereknek is.

Ezzel eltűnt. Az emberek magukba szálltak, jó és istenfélő jámborok lettek.

Lenke világgá megy.

Írta: **Vadnay Dezső.**

Lenke hároméves volt, mikor az ovoda küszöbét először és utoljára lépte át életében. Hogy miért, maga sem tudta megmondani, de hiába kérte édesanyja szép szóval, parancsolta fenyegetéssel, nem tudta rávenni többé, hogy az ovodába menjen.

Borzas kis fejét megrázta, hogy az arany-szőke haja az arcába hullott s azurkék szemében a megmásíthatatlan elszántság fénye csillant meg, amikor kis lábával nagyot toppantott s ke-
reken kijelentette:

— Nem megyek!

Anyuka és apuka meglepetten nézett össze. Ennek a gyermeknek akarata van. Elszánt, öntudatos, megmásíthatatlan. Ezen segíteni kell. A gyermeknek nem lehet ily korán akarata. A gyermek legyen szófogadó és engedelmes, az akarata, elszántság, erő a nagyoké.

Meglepetéséből először az apa ocsudott fel. Ujjai közé fogta kis lányának az állát s szigorúan a szemébe nézett. Jaj, de csunya tudott lenni ilyenkor! Még a kis akaratos Lenke is megszeppent tőle.

— Mit mondtál? — kérdezte felhuzott szemöldökkel, összeráncolt homlokkal. — Beszélj, mert a sarokba állítalak!

De hiába volt minden fenyegetés, Lenkéből még harapófogóval sem lehetett kihuzni több szót.

— No ha nem beszélsz, — szólt az apa — akkor kiadom az utadat. Olyan gyermekre nincs szükségünk, aki reggel nem issza meg a kávé, nem akar menni az ovodába s nem felel a kérdésre, ha a szülei szólnak hozzá. Az ilyen gyer-

mekből nem lesz semmi s nem fogja szeretni senki.

— Adjuk oda cselédnek, — szólt anya, — majd ott szófogadó lesz és dolgozni fog, ha ovodába nem akar menni.

— Hát jó, — legyintett apa, — menjen világgá szerencsét próbálni, ha ugyan befogadja valaki.

Anya elérte a dolgot. Elővett egy kendőt, beletett néhány cók-mókot s azután a gyermek hátára kötötte, hadd menjen Isten hírével.

Lenke azonban nem fogta fel olyan tragikusán a dolgot. Szó nélkül lépett ki az ajtón, még csak könnyet sem ejtett, vissza sem nézett.

Hohó, ez a gyerek komolyan veszi a dolgot! Apa és anya egyszeriben kíváncsi lett, merre veszi útját, a kis vándor. Észrevétlenül követték a nyomát.

A sarkon megállott s kissé tétován nézett szét, majd hirtelen befordult a másik utcába s szaporán szedgetve lábait, haladt a célja felé, mint aki tisztában van vele, hogy mit akar. Egvenest a Kürthi bácsiék ajtaja előtt állott meg, kis cipőcskéjét a lábtörlőbe dörzsölte, aztán minden elfogódottság nélkül lépett be hozzájuk.

Azok nagyot néztek a kis batyus jövevényen. Hisz ez ugy fel van készítve, mintha legalább is Bergengóciába akarna menni.

— Kezét csókolom...

— Szervusz, Lenke. Hová készülsz ezzel, a nagy batyuvál?

— Helyet keresek, — felelte Lenke felnőtt komolysággal. Nem szükséges egy kis cseléd?

Kürthi összenézett a feleségével s mindket-

ten nagyot kacagtak. Lenke kissé elszontyolodott ezen, de a néni sietett megvizsgálni:

— Hát miért akarsz cselédnek menni? — kérdezte széles mosollyal. — Talán bizony kaptál?

Lenke őszintén válaszolt:

— Anyukám meg apukám mondta, hogy menjek cselédnek, mert nem akarok ovodába járni.

— Hát az bizony baj, mert itt meg dolgozni kell. Ingyen száraz kenyeret sem ehet a cseléd.

— Akkor dolgozni fogok.

— Jó, csak az a kérdés, meg tudunk-e egyezni. Lássuk csak, milyen igényeid vannak. Hány pengő fizetést akarsz egy hónapra?

Nem tudni, honnan vette a kisleány, de az minden habozás nélkül kijelentette, hogy csupán öt pengőt kér.

— Hm, ez tényleg nem sok. Ezenkívül persze élelem és lakás?

— Az is...

— Hát jó, megfogadlak. Csak egy a baj. Nincs üres ágyunk, amelyen hálhatnál.

— Elhállok én Bubával is, — felelte nagylelkűen.

— Az én kisleányommal? Hát nem tudod, hogy a cselédnek a konyhában a helye?

De Lenke nem hagyta magát. Főlényesen mondta:

— És a multkor? Akkor is Bubával háltam a szobában, Cukrot is adott, meg is csókolt érte. Most már nem hálhatok vele?

— Most már nem.

— Akkor mért lehetett?

— Akkor még te is kisasszony voltál. Bubának a játszótársa, most már csak egy kis szegény szolgáló...

— Akkor hállok a konyhában...

— Rendben van, — nevetett Kürthi bácsi. — Majd eligazítjuk valahogy a dolgot, most kezd meg szépen a szolgálatot. Itt vannak ezek a cipők, fényesítsd ki őket.

Lenke munkához látott. Megfogta az egyik cipőt s kicsike kezével kefélni kezdte. Nagvobb volt a kefe, mint a keze, de azért dolgozott szó nélkül.

Közben beesteledett. Kürthi néni megterítette az asztalt s hívta a családhoz vacsorázni. Lenkének is szólt, hogy üljön a kis asztalhoz Buba mellé.

A gyermek egykedvűen ült az asztalnál, mintha mindig a családhoz tartozott volna. A gyermekzsivajban jól érezte magát. Mikor azonban a kis tányérkáján megpillantotta a főzeléket, elcsucsorított szájával mondta:

— Mi ilyenkor kávé és vajkenyeret szoktunk enni.

— Az otthon van, itt nem lehet válogatni. Sehogy sem tetszett ez Lenkének. Kis agyá-

ban kusza gondolatok, töprengések kergették egymást. Minek is indult világgá, miért hagyta el a kedves kis ágyát, babáját, drága jó édesanyját és apukáját?

De nem sok idő volt a tünődésre, mert Kürthi bácsi újabb parancsot osztogatott.

— Gyerekek, — szólt vacsora végeztével, — rakjátok szépen rendbe a játékaitokat s könyviteket, mert közeleg a fekvés ideje.

A gyerekek sótfogadtak. Azután vetkőzödni kezdtek. Lenke is lehuzta cipőjét, harisnyáját, hogy Buba mellé feküdjön, mikor Kürthi bácsi megszólalt:

— Te még ne vetkőzzél le, Lenkéske, neked még nincs hova feküdnöd. Menj haza szépen és mondd meg apukáéknak, hogy küldjék át a kis ágyadat, amíg mi veszünk neked egyet.

Lenke szomoruan húzta fel harisnyáját s cipőjét, de már félig sem tudta befűzni, úgy elnyomta az álom. Öt ültében hajtotta le borzas fejcskáját a kis asztalkára.

De a szülei akkor már a háta mögött állottak. Édesanya kendőt borított rá, apa pedig az ölébe vette s haza sietett vele.

Régi megszokott kis ágyában jóízűen aludt a szerencsét próbáló gyermek s reggel, amikor bevitte neki édesanyja az illatos párogó kávé, boldog mosollyal itta ki fenéig, hisz a próbavándorlása mégis csak szerencsésen végződött..

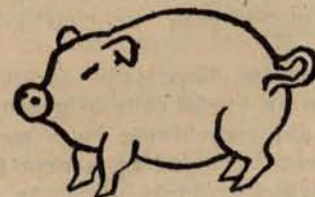
Ujévre.

*Olcso legyen a kenyér,
A gabona áros,
Jól fizesse a tinót
S nyerjen a mészáros.*

*Tücski-hajcski baromnak
Sokasodjon lába,
Boci járjon mezőre,
Gyermek iskolába.*

*Gyarapodjék a magyar
Számra, mint erőben,
Adjon Isten ami nincs
Az új esztendőben.*

(Arany János.)

Jó zsi diák kalandjai.

Ifjusági regény. * Irta: Nagy Kálmán.

I.

Az osztály mély csendben figyelt. Az arcok a nagy igyekezettől kipirultan meredtek előre. Pirospozsgás fiúk, napbarnított arcok. A hosszú nyári vakáción jól kipihenték, sportolták, napozták, játszották magukat, jól esett a szabadság, a sok szabad levegő, kirándulások, erdőn, mezőn. Most már egy pár nap óta ismét együtt voltak. Az új iskolai esztendőhöz újult erővel, új eszmékkel, új tervekkel fogtak. A régi barátságok felújultak, újak is kezdődtek. Volt egy-két ujonnan jött fiú, akik más iskolákból, kollégiumokból jöttek át, azokkal hamarosan összebarátkoztak, összeverekedtek, kibékültek és kész volt a cimboraság.

Most csendesen figyeltek a tanár úr magyarázatára. Pihent agyveleik nagy igyekezettel, nagy szomjúsággal, lázas tudniakarással sietett felfogni a dolgok lényegét. Az ablakok nyitva voltak, besütött a szeptember délelőtti ragyogó nap, szelid sugaraival végigcsiklandozva a buksi gyermekfejeket. Egy-két gyerek felkapja a fejét, borzongós remegés futja végig a napsugár tüzes csökjára, észébe juttatva a nyári szép időket, a vidám gondtalanságot, s talán szívesebben szaladna most le a folyó partjára, hogy belevesse magát a hús habok közé, hogy végighenteregjen kacagva, szabadon, felelőtlenül a puha homokon, ha a tanár úr érces hangja fel nem riasztaná a kezdődő ábrándozásból.

— Jól figyeljen ide az egész osztály, — szólt a tanár úr, szúrós fekete szemét végigjáratva az osztályon. A gyerekek felrezenve figyelnek, lenyűgözve a tanár úr pillantásától, attól a sötét szempártól, mely kutatva siklik rajtuk keresztül. Lelkekig ható, vesébe látó tekintete volt a tanár úrnak. Akire ránézett, abban szinte bennefagvott a lehellet. Füllenteni, valótlanságot beszélni pedig lehetetlen volt előtte. Csak egyszer kellett valakire ránéznie és biztos bennerekedt a hazugságnak induló szó.

— Tehát figyeljen jól ide az egész negyedik osztály, — folytatta előadását a tanár úr, — most és a következő órákon, amint már megkezdtük, el fogjuk ismételni az eddig tanultakat és azután rátérünk a tulajdonképpeni tananyag tárgyalására, a betűszámantára, vagyis az algebraóra. Most lássuk

csak az előző évek anyagából, hogy mi is az a legkisebb közös többszörös? Emlékeziünk még rá, úgyebár, hogy bizonyos számok legkisebb közös többszöröse alatt értjük azt a legkisebb számot, melyben valamennyi szám maradék nélkül bennefoglaltatik. Pl. a 2—4—6-os számok legkisebb közös többszöröse a 12. A legkisebb közös többszöröst a következő módszerrel számítjuk ki, figyeljétek jól meg.

Ekkor megfordult a tanár úr és írni kezdett a táblára. A gyerekek pedig ceruzáik, füzeteik után kaptak és sietve jegyezték a táblára írottakat. Egyedül Berecki Józsi nem igyekezett lejegyezni a szabályt. Ő az utolsó padban ült egyedül, éppen a nyitott ablak mellett és szeliden bábázkodott ki rajta. A szomszéd telken levő hatalmas eperfán ragyogó kéktollú mátyás madarak viaskodtak egy-egy elkésett eperszemmel. Józsi irigyen figyelte a játékos madarakat és arra gondolt, hogy milyen jó volna elcsipni belőlük egyet, éppen jó lenne a szárnya vége dísznek az egyensúlykája mellé. Merengéséből a tanár úr riasztotta fel, aki közben elfordult a táblától és észrevette a lélek nélkül bábázkodó diákot.

— Te miért nem írsz, Berecki József? Téged nem érdekel ez a dolog? Vagy te talán ezeket a dolgokat mind nagyon jól tudod?

Józsi ijedten állott fel, de a védekezési ösztön megszólalt benne: Tanár úr kérem, én figyelek.

— Igen, figyelsz? Na mondd meg hát akkor, hogy miről volt mostan szó?

— A... a... mostan... a... — nyekgett egyet-kettőt és szemlesütve nézte a padját, körmeivel idegesen kapargatva a támláját. A szája hangtalanul mozgott, arca elveresedett és testsúlyát változtatva, hol a jobb, hol a ballábra helyezte.

A gyerekek mind feléje fordultak, mosolyogtak, nehánvan az előttük ülő háta mögött, mint fedezékben lehúzódva, tenyerükkel szájuk elé fölesért csinálva sugtak feléje segítségül hangtalan szavakat.

Józsi szurkolva bökdöste az előtte levők hátát: Mi?... sugjad!... Mi az?...

— Szóval nem tudod? — csattan a tanár úr acélhangja. — Haszontalan voltál, nem figyeltél, büntetésből leírod tízszer a szorzó-

tablát. Fiaim, jól figyeljétek ide, — folytatta oktatását a tanár úr, — nektek, a jövő ifjúságának nehéz a helyzetetek. Sok nehézséggel, komoly feladatokkal kell megküzdenetek. Itt csak lelkiismeretes munkával, szilárd szorgalommal lehet helyt állani. Aki nem érez magában elég erőt, kitartást, tehetséget arra, hogy a tudományos pályákon találjon magának elhelyezkedést, az jobb, ha idejekorán meggondolja magát és más, neki való pályát választ. Az ipari, kereskedelmi téren is nagy szükség van céltudatos, intelligens fiatal emberekre, de magától értetődik, hogy mindenütt csak becsületes munkával, jó magaviselettel, igyekezettel, törekvéssel lehet boldogulni.

Berecki Józsi szégyenkezve ült le. Azon túl mereven figyelte a tanár úr előadását, kerülni igyekezve rajtásai huncut, kárörvendő, gúnvos pillantásait. Csengetés után, mikor a többiek felkavart méhkas zsidongó lármájával zúdultak le a kertbe, a nagy udvarra, Józsi elgondolkozva állott meg a folyósón egy ablak mellett. Nem hallotta meg a cimborák csalogató, hívogató kiáltásait: Gyertek fiúk, gyere Józsi, jöjjön az egész osztály a nagy udvarra rabló-zsandárt iátszani. — Az ablakból beláthatott a vasöntöde udvarára, ahol lázasan folyt a munka. Nehányan az ócskavasak közt válogattak, rakták kis kosikra, szélítették az olvasztóba, mások egy esélőházant javítottak, a behorpadt oldalát kalapálták súlyos pörölvökkel. Józsi elmerülve figyelte a munkát, amint a négy kovácslegény ütemesen vágta a hornadt kázzant: egy-kettő-három-négy, egy-kettő-három-négy. Rendre verték, szabályosan, egvik sem ütött le, mielőtt sorra került volna és fáradhatatlanok voltak a megállás-nélküli munkában. Eszébe jutottak a tanár úr előbbi szavai: „nehéz, küzdelmes, gyötrelmes az élet”. — Töprengött, tünődött felette, hát tényleg olyan nehéz dolgozni? De hiszen neki eddig még soha gondjai nem voltak, semmiben hiányt nem szenvedett, tanuláson kívül csak a játéknak, szórakozásnak élt. Olvasmányai pedig külön derűs, vidám, kalandos lélekört teremtetek köréje. Eddig még csak a Mav Károly, Werné Cooper regényein keresztül, kalandos útleírások, vadnyugati történetek, indián históriákon keresztül tanulta ismerni az életet. Ha olykor elábrándozott, lelke száradva vágatott a vadnyugat pamnáin. Folytatták a kedvenc regényalakijaival, az öreg Zuzó öklével, Vadölövel, az apacsok főnökével. Folytatták vadászott, együtt harcolt velük Utazott, bújkált, menekült, üldözött az őserdőkben, a pusztákon, sivatagokon.

Wernével körülutazta az egész földet, felrepült a holdba. Beleélte magát hőseinek szerepébe. Volt Némó kapitány, volt Sándor Mátyás. Utazott szárazon és vizen, levegőben és tenger alatt. Szerette, óhajtottá ő is ezt a vidám, kalandos, veszélyes életet, de arra még soha sem gondolt, hogy valakinek csak, hogy élhessen, egész télen keresztül kell kalapálnia más parancsnoksága alatt.

(Folyt. köv.)

Kláríka imája.

Irtá: **Bodnár Irma.**

*Csengő-bongó harangok szavára
A templomba siet a kis Klára;
Imakönyvét kis kezében tartja,
Fehér lelke előre száll,
Csillog-ragyog kedves angyal arca.*

*Fehér ruhás lánykák köré térdel,
Istenhez szól és összetett kézzel
Könyörögve kéri, hívja, várja:
„Jó anyuskám nagyon beteg,
Gyógyítsd meg őt Istenem, te drága!”*

*A templomban felzendül az ének;
Lelke van a vallásos zenének,
Szíveinket veszi birtokába
És magával messze-messze
Elviszi az Isten országába.*

*Vége van az Isten-tiszteletnek,
A hívek is mind haza sietnek,
Csak egy kis lány imádkozik halkan;
Nem is kislány, az Istentől
Földre szállt egy szép mennyei angyal!*

*Diadalmas harangok szavára
Fölcsendül a Kláríka imája;
Áhitattal köszöni Istennek,
Hogy meggyógyult, ki oly drága
Az ő kicsi, nevető szívének.*

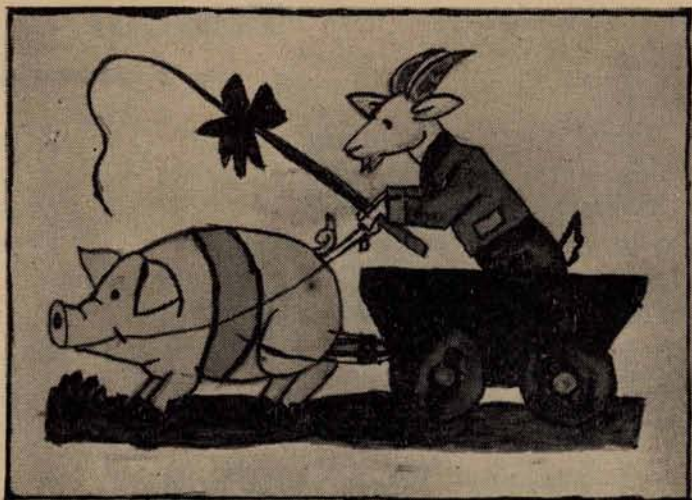
*„Anyus édes, szeret Isten engem,
Tégedet is visszaadott nekem!”
„Szeret kincsem, fönn jó szíved látják!”
— Szó! az anya s megcsókolja
Leánykája forró arcocskáját.*

*Kláríkéknál csend van a házban;
A kis leány fekszik erős lázban.
Szeme ragyog és a napfényt nézi,
Amely sugár utat mutat
A fényes, szép mennyországba néki.*

*Busan bűgő harangok szavára,
Felzokog a Klári anyukája:
„Beteg voltam, imádkoztál értem,
Meghallgatott Isten, s im te
Fehér angyal szárnyat kapsz az égből!”*

Gyi te lovam!

Gyi te lovan, gyi előre,
Várnak már az Új Cimborák.
Új esztendő, új jövőndő,
Igyuk meg a vigság borát.
Szegény, gazdag mind örüljön,
S az új évben a szeretet
A szívekből ki ne hüljön.

A Winkelmayer-nővérek rajzaiból.

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: Kormos Jenő.

Most egy érdekes fordítási gyakorlat köve-
kezik, aminek a szavait itt közöljük. Tanuljátok
meg jól a közölt szavakat.

Szavak. — Vortoj.

valori = érní (valamít)
riča = gazdag
foresti = távol lenni
ŝteli = lopni
mono = pénz
ligno = fa (élettelen)
vitro = üveg
ĉevalo = ló
ĉambro = szoba
utila = hasznos
tri = három; tria = harmadik
manko = hiány
tempo = idő
lasi = hagyni
permesi = megengedni
lernejo = iskola
diligenta = szorgalmas
perfidi = elárulni
morgaŭ = holnap
posttagmeze = délután
plendo = panasz
város = urbo
medve = urso
vérszomjas = sangavida
tigris = tigro
kettő, két, = du
föld = tero
ásvány = mineralo
visszaadni = redoni
kölcsönkérni = pruntepeti

Doktor bácsi póstája

Dr. Kiss Lajos.

Mi történik voltaképpen köhögéskor? A hangszalagok összezsukódnak. Ugy kell azt elképzelnetek, mintha egy V-betű két szabad szára mozgatható lenne s a köhögés kiváltása okából a V betű két szára egy vonallá esukódna össze. Ebben a pillanatban már a levegő se ki se be nem mehet a hangszalagok közötti zárt részen. Viszont a mellkasunkkal teljes erőnkéből préseljük össze a tüdőt. Minél erősebb a köhögési inger, annál jobban. Mikor már eléggé összenyomtuk a tüdőt és a benne levő levegőt elég nagy feszülés alá helyeztük, hirtelen ismét V-betűre nyitjuk ki a hangszalagokat, mire az összprezest levegő hatalmas sóhajjal kitódul a számon. Kitódulás közben a levegő durván megrázza a hangszalagokat. Innen van a köhögés közismert hangja.

Újév.

Kedves jó emberek, úgy-e hallottátok,
A tizenkét hónap rosszat nem hoz rátok.
A rosszat nem az ég küldi ellenségnek,
Csak a rossz szül rosszat, igaz büntetésnek.
Az Újév küszöbén csupán egyet kérek,
Egyetlen parancsot szívetekbe vések:
Jőjjön jó, vagy rossz nap, mind javunkra
vállik,
Ha egymást szeretve, kitartunk halálig.
Kirjákné Kovács Emma.

Táncol a szél.

Irta: Kelemen Andor.

Táncol a szél az ablakunk alatt,
Tördelgeti a száraz gallyakat,
Megkergeti a hópolyheket
S az utcákon végigsikít, nevet.

Táncol a szél az ablakunk alatt,
Sövényen gunnyaszt a verébcsapat.
Künn beporkázott mindent már a hó
S a tarlón puha, fehér takaró.

Táncol a szél... az ablakunk alatt,
Kopott ruhában kis leány halad,
Két csücskét tartja kis kötőjének,
Kezét pirosra csípte a hideg.

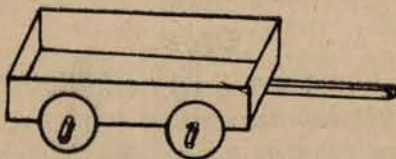
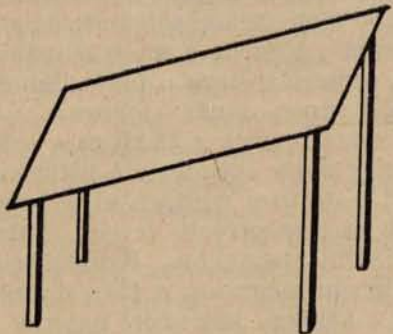
Táncol a szél az ablakunk alatt,
A kis leányka le-lehajolgat
Dermedt kezével rőzsét szedni fel,
Legyen tüzelni otthon majd mivel.

Táncol a szél az ablakunk alatt
Rázza, tépi a fát, az ágakat,
A sok száraz gally hullong egyre le
A kis kötőcske megtelik vele.

Táncol, nevet, sikoltoz künn a szél;
A kis leány tovább megy, mendegél:
— Csikoroghat fagy, szállonghat már a hó,
Nem fázunk már meg drága nagyanyó!

Játék is, rajz is.

Mit hallottam gyermekek? Azt mesélik, hogy távol van tőletek az iskola s ti nagyon kifáradtok, mikor oda mentek. Hát ezen segíteni kell. De hogyan? Tudjátok hogyan? Járjatok szekeren. Hogy

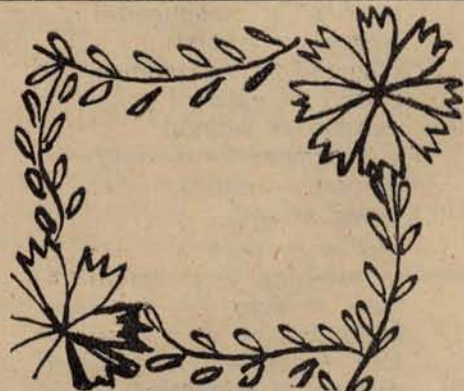

ez nektek ne kerüljön sokba, megtanítlak benneteket, hogy kell egy olcsó szekeret készíteni.

Szereztek egy gyufaskatulyafiókot, 3 szál elhasznált gyufát és egy sörösüvedugót. A skatulyafiók aljára ragasszatok 2 gyufát tengelynek, egy gyufát rúdnak a rajz szerint. Ha megragadt, vegyétek

elő a dugót s vágjatok le belőle 4 szép karikát, s ezeket szurjátok fel a tengelyvégekre s kész a kocsi. Edesapátok aztán keres nektek lovat hozzá.

Ámde a szekeret nem tarthatjátok a szobában. Künn pedig esik az eső néha. Készítsetek tehát a szekérnek védő színt. Hogyan? Egy keményebb papirból kivágatok egy négyszögű lapot, melynek két sarkára két egész, a másik két sarkára 2 rövidebb gyufát ragasszatok s ha megszárad, a fedéllel fölfelé felállítjátok. Ezzel készen is van a szin, hova a szekeret betaszíthatjátok.

Gr. Bethlen Katinka búzavirágos asztalterítő tervezete. Négszer kell lerajzolni, mert ez csak egynegyede az eredeti rajznak.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

A HANGYA ÉS A TÜCSÖK.

Az Uj Cimborá karácsonyi számában megjelent találós kép megfejtése.

Volt egyszer hol nem volt egy hangya meg egy tücsök. A hangya egész nyáron át szorgalmasan gyűjtötte a télire valót s mire megérkezett a zord tél, tele volt a kamarája. Nem úgy a tücsök. Egész nyáron folyton muzsikált. Vége lett egyszer a szép meleg nyárnak, hideg szél süvített a határban. Tücsök komának is elment a kedve a muzsikálástól, fázott és nagyon éhes volt, de mivel egész nyáron nem dolgozott, üres volt a kamarája. Elment szomszédjához, a hangyához, ennivalót koldult tőle. Mit csináltál egész nyáron? — kérdezi a hangya. Egész nyáron énekeltem, muzsikáltam. Na ha nyáron muzsikáltál, akkor télen táncoljál, — felelte a hangya és ennivaló nélkül elkergette. Aki nem dolgozik, az ne is egyék, — kiáltotta utána.

Dessi Zoltán, III. el. o. t.

Nagyon ügyes, jól megírt dolgozat, dicséretet érdemel.

JÁNOS BÁCSI AZ ERDŐ SZÉLÉN.

Soós Nusika II. el. o. t. hiba nélküli dolgozata.

János bácsi sokat dolgozott a mezőn. Este felé meg akart vacsorálni. Kibontotta a tarisznyát. Kivett belőle egy darab kolbászt és egy darab kenyeret. Neki kezd falatozni. Közben arra megy egy szegény gyermek, és azt mondta, hogy nagyon éhes. János bácsi jó szívé volt. Adott egydarab kenyeret és egy darab kolbászt. A fiú szépen megköszönte és elment.

Beszámoló.

Régen nem írtunk már a Szerkesztő néninek. Most pótoljuk az elmulasztottakat és elküldjük a nyári beszámolóinkat.

A nyáron Buziáson és Nagy Zerinden nyaraltunk. Nagyon jól telt az idő — sokat fürödünk és csolnakáztunk. Én most már a II-ik gimnáziumba járok. Sok a tanulni valóm. Állami iskolába járok. A mediám 8.12 volt.

Csepreghy Gábor, II. g. o. t.

Bemutakozó.

Az én nevem Poruțiu Felicia. Első elemibe járok, Kolozsváron lakunk. Az Uj Cimborá az én legkedvesebb barátom, mindig nehezen várom. Különösen most, hogy skarlát-járvány miatt a járvány-kórházban fekszem. Ezt a levelet is a kis szürke veréb írja helyettem.

Poruțiu Felicia.

Eleinte búsultam, hogy a szép karácsony ünnepét nem otthon töltöttem, de az én drága jó nagymamám, aki eljött velem ide a kórházba, megvigasztalt engem, meg a kis cimborák, akik levelet írtak ide be a kórházba: Borza Jolánka és Öcsi, Blau Éva és Laci, Turdeán Klárka, Klein Aranka és Daróczy Éva. Köszönöm nekik, hogy gondoltak rám. Én is szeretettel gondolok minden kis cimborára s alig várom, hogy újra felmehessek a szerkesztőségbe.

AHOGY A KÁRPÁTOKONTULI KIS CIMBORÁINK IRNAK...

Kedves Szerkesztő néni!

Nagy örömmel ülök le írni kedves barátunknak, az „Uj Cimborá“-nak abból az alkalomból, hogy olvasóink táborát három újabb kis cimborával szaporíthattuk. Nevük: Deák Juliska, Lajoska és Irénke Pascani.

Nemrég itt voltak nálunk Juliskák és megmutattam nekik a lapot. Ugy megszerették,

hogy megkértek rendeljem is meg nekik, amit én most ime örömmel teljesítek is.

Az „Etelközi“ kis cimborák nevében kellemes karácsonyi ünnepeket, boldog és eredményes újévet kívánunk az Uj Cimborának, Szerkesztő néninek, a lap munkatársainak és valamennyi kis cimborának.

Szász Kató, Klári és Juci.

Ki kitől kapta karácsonyi ajándékképen az 1937-es évre az Uj Cimborát?

Az alanti kis cimboráknak sorra megírjuk hogy az Uj Cimborá Baráti Társaság tagjai közül kinek ki rendelte meg az ujságot karácsonyi ajándékkép. Ezek a nemeslelkű bácsik és nénik szívesen és szeretettel áldoznak az újságért és fizetik a gyermekeknek, mert remélik, hogy a gyermekek abból csak hasznos és lelket nemesítő dolgokat fognak majd tanulni. De, minthogy az Uj Cimborá ennek az elynek az alapján áll, hogy „**semmit se fogadj úgy el hogy azt ne viszonzozzad**“, épp azért azok a szerencsés gyermekek, akik ajándékkul kapják egy évre az Uj Cimborát, — ez az ajándékozó bácsik és nénik kívánsága, — azok mindenike szerezzon legalább egy új előfizetőt s postai levelező-lapon a címét s pontos adatait az illetőnek küldje is be. **Erre vonatkozóan felhívjuk az illető szülők figyelmét is.** Az természetesen magától értetődik, hogy egy szép levélben minden gyermek megköszöni az ő jóltevőjének a szép karácsonyi ajándékot. A levelet lehet az Uj Cimborá címére is küldeni.

Rentz Sanyi Szentanna dr. Oravetz Jánostól Cluj, Sitlis Magda, Arad, Tamás Ancitól, Cluj, Eve and Elain St-Iványi Amerika, özv. Boros Arpádné Marosvásárhely, Bálázs Dolly Kolozsvár, Szent Iványi Sándortól, Baldasics Csöpi Kiss Józseftől, Rubin Albert, Barátka, Guttmann Samutól, Csucsá, Zelinszky Róbert Zilah, özv. Simon Jenőnéől Csucsá, Luda Zoltán Kraszna, Domokos Zoltántól, Csucsá, Kató Zsuzska Marosvááshrely, Kató Józsefnétől, id. Bálint József Dealul, ifj. Bálint Józseftől, Kolozsvár, Marczinkovits Lóránd, Temesvár, Bányai Károlynétől, Kolozsvár, Bertedekffy Gyöngyi Holtmaros, Vargha Rózsikától, Kolozsvár, Kolozsvári Horváth Jenő, Aninosa, dr. Parádi Ferentől, Ref. elemi iskola Alvincz, Kocsis Jánostól, Kolozsvár, Richter Juliska Székelykeresztur, Hadházy Sándortól Kolozsvár, kapta az Uj Cimborá-t ajándékkul.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Kis olvasóinknak, munkatársainknak, Baráti Társaságunk tagjainak boldog újévet kívánunk.

Teleky Dezső. Reméljük, hogy az újévi szám triss, jó egészségben találja már. A karácsonyi levél megérkezett-e? — **Gál Lajosné.** A lapot Galdul de jos-ról most már Teiusra irányítjuk, megérkeznek-e rendszeren a számok? — **Kozsos Etel.** A karácsonyi képes lapnak nagyon örültem, annyival inkább, hogy a saját tervezése volt rajta. A karácsonyi üdvözlöt most újévi jókívánságokkal viszonzom. **Kormos Jenő.** A szép karácsonyi képes köszöntőt megkaptam. Köszönöm a figyelmét. A jókívánságokat hasonlóan jókívánságokkal viszonzom. Reméljük az új év sok minden jót hoz majd. — **Teleky József.** Szép sikereit örömmel olvasom. Az újesztendő hozza meg reményeinek teljesülését. — **Vámszer Géza.** A rajzok szerencsésen megérkeztek. Készítjük is őket most a nagy országos rajzkiállításra. Mindenesetre kérünk majd újakat, lehetőleg népviselet, néprajz, eredeti szokásokat visszatükröző rajzokat, képeket. A csíkszeredai új cimborákat most szép kitűtetés érte, a beküldött munkák közül 3 rajzot küldtünk el a londoni nemzetközi gyermekrajzkiállításra. — **Horváth Sarolta.** Az ígért tenykép azóta már elment. Remélem, meg is kapták? Hál Istennek, hogy sikerült a véglegesítő vizsgája. A kis szindarabot még nem olvasam el, mert nem volt rá időm. „A lusta Peti tudománya“ nagy közkedveltségnek örvend. Meglátjuk, az új darab milyen lesz. — **Scoala Primară Bodfabrica.** Remélhetőleg most mar rendben van minden? Innen minden lapszámot elküldünk. Szíves üdvözlötünk.

Szentferencrendi Nővérek zárdái elemi isk. **Hátszeg.** A virágmagvak szerencsésen megérkeztek. S milyen bőségben! Különféle mag jött vissza, olyan ritkaságok is, amilyenek az Uj Cimborá virágmagszekrényében nincsenek is. Pl. Jégvirág, Kakastaréj, Iberis. Szeretnénk, ha a kapcsolat továbbra is megmaradna közöttünk. Meleg üdvözlötünk. — **Gr. Bethlen Katica.** A szemüvegtok-tervezésed nagyon ügyes és eredeti munka. Erre úgyszólván minden házban szükség van. S kedves meglepetés, akár nagyapának, akár nagymamának, egy ilyen hasznos és szükséges tárgy. Sajnáltam, hogy nem jöhettél be a szerkesztőségbe. No majd legközelebb. — **Szatmár, Schwarz Laci III.** el. o. t. Örömmel olvastam

kis cimborá a leveled. Végre te is bátorságot vettél a levélíráásra, s lám milyen jól is sikerült a leveled. Írod, hogy nagyon szeretsz olvasni. Remélem, szavad be is tartod, ezentúl gyakrabban írsz majd. Az új cimborák közt sok bélyeggyűjtő van. Te is nagy bélyeggyűjtő vagy s szívesen cserélnél más gyűjtőkkel. Biz ez levelezésen keresztül igen nehéz. A rejtvény-megfejtésed átadtam a rovatvezetőnek. Írj máskor is. — **Szász Kató, Klára és Juci Iasi.** „Etelköz“ lelke lám nem tagadja meg magát. Főlébresztette bennetek a kötelesség vállalást. A jó Isten adjon is nektek mindenkor lelki erőt ennek a kötelességnek a teljesítéséhez. A karácsonyi toborzások minden díszét megérdemel. Itt tűnik ki, melyik kis cimborá viseli igazán szívén ennek a kis lapnak a sorsát. Amelyik nem viseli, biz az nem törődik a toborzással. — **Déssi Zoltán III.** el. o. t. Ez szép bemutatkozó volt. Most irtál először s mindjárt a talalós kép megfejtésével mutatkoztál be. A képet jól kitaláltad s a meséjét is szépen s mondhatni hibá nélkül megírtad. Írj máskor is Zolti. Kedves szüleidet melegen üdvözlöm. — **Marossi Ibike.** — Már két éve jár nekem az Uj Cimborá és még csak másodszor írok a Szerkesztő Néniének. Ezután én is be fogok lépni a szorgalmas levélírók közé — írod leveledben. Kívánod, hogy az új évben növekedjék a kis cimborák serege s az Uj Cimborá is megnövekedjen. Jót kívántál Ibikém, a jó Isten hallgassa is meg a kívánságod. — **Szabadi Babuka.** Nagyon megijesztettél Babukám a legutóbbi leveleddel, amelyben a hirtelen vakbéloperációról irtál. Az iskolában lettél rosszul, úgy, hogy azonnal a klinikára vittek és rögtön meg is operáltak. Nagyon beteg voltál, de te bíztál a jó Istenben s lám Ó meg is segített téged. Mindnyájan aggódunk érted Babukám s imádkozunk a mielőbbi szerencsés felgyógyulásodért. Írtam neked külön is levelet, megkaptad-e? — **Bleicher Pali.** Látom a rejtvényfejtés téged is érdekel. Nemesak fejtegetsz, de újakat is szerkesztel. A beküldöttéket átadom majd a szerkesztőnek — **Borza Bandi IV.** el. o. t. **Kolozsvár.** Küldöd a Mikulás-rejtvényt, de ezenkívül új szerkesztésű rejtvényeket is küldesz. Ezt már szeretem, ha igyekszel. Át is adom őket a rovatvezetőnek. Azonban máskor ha írsz, tintával írd. — **Gálffy Gábor IV.** el. o. t. **Erdőszentgyörgy.** Megfejtésed beérkezett, a rovatvezetőnek át is adtam. — **Turdean Klárika Kolozsvár IV.** el. o. t. Kis szíved minden ragaszkodása, hűsége benne volt a karácsonyi köszöntődbe. Köszönöm a figyelmedet, Klárikám. — **Henner Aranka II.** el. o. t. **Nagybánya.** Megleptél Arankám a leveleddel s benne a raj-

zokkal. Ha minden segítség nélkül, teljesen önállóan dolgoztál, díszét kapsz a rajzaidért, mert ügyesek, jók a rajzok, képek. A fényképnek külön is örültem, amelyen a drága jó Imre bácsival együtt vagytok lefényképezve. A képről úgy látom, nagyot nőttél. No írj ám máskor is Arankám. A karácsonyi angyalfiát megkaptad-e? — **Henner Lajosné.** A karácsonyi megemlékezést köszönöm, nagyon örültem a levélnek. — **Janovszky Imre.** A kép nagyszerű, de a felirata is. „Szeretettel és kezesókkal boldog ünnepet kíván a két cimborá.“ A képért képet küldtem én is, megérkezett-e? Meleg üdvözet az egész családnak.

Soós Nusika Sülelmed. Az aranyszívnek nagyon örültél, vigyázz is rá, hogy el ne vesszen. Karácsonyra szindarabbal készültetek, te is szerepeltél. A fényképet elküldtem, azóta már meg is kaptátok. — **Bene Ibolyka VI.** el. o. t. Az aranyszívet te is megkaptad. Bizony ez nagy kitüntetés arra, aki az Uj Cimborától aranyszívet kap emlékül, de vigyázni is kell rá, hogy el ne veszítsd, mert többet nem kap, aki egyszer kapott. Írtatok máskor is. — **Pány Győző és Evike.** Próbálkoztok új rejtvényt szerkesztéssel. Díszétre méltó igyekezett. A fényképeknek örültem. Közölni is fogjuk a bemutatkozót, csak legyetek türellemmel. — **Reha Berci I.** ker. o. t. **Szatmár.** Bizony a Mikulás-rejtvényel elkéstem, de nem baj, majd szerkesztel helyette másikat. Amilyen kemény legénynek ismerlek, nem hagyod magad egykönnyen. Ha Isten segít, április hónapban pár napig köztetek leszek. Készüljétek Szatmáron is a rajzkiállításra. — **Pitó Laci és Mancsi Iasi.** Az „etelközi“ új cimborák hűségben és ragaszkodásban példát mutathatnak az összes erdélyi cimboráknak. Jóleső örömmel látom a karácsonyi postában a ti leveleteket is. A karácsonyi és újévi jókívánságaikat köszönöm. Hallgassa meg azokat a jó Isten.

A II-ik oldalon levő talalós kérdés megfejtése: 1. gyalog. 2. lopótök.

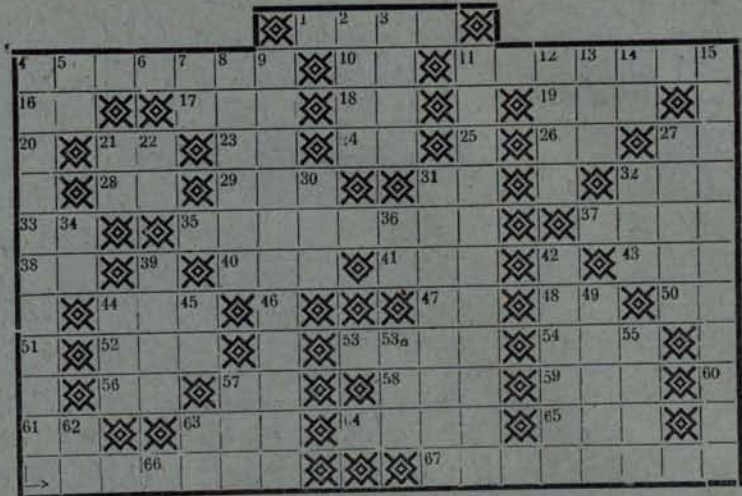
FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldték: *Winkelmyer Margit* és *Anna*, II. g. o. tanulók, Cluj-Kolozsvár.

Vizszintes sorok: 1. Ravasz állat. 4. T-vel, beenged. (ék. hiba) 10. Olasz folyó. 11. A 42 függ. és a 8 függ. folytatása. 16. Orosz folyó. 17. Viziállat. 18. S-el mesterember. 19. Nem használ. 20. Rómában 50. 21. Befőtt közepe. 23. Bemutató szócska. 24. Francia nevelő. 25. 1000 Rómában. 26. Diri-fele. 27. Nagy magyar költő monogramja. 28. Rangfokozat. 29. Édesem, mássalhangzói. 31. G-vel, téli jelenség. 32. Kerítéshez használják. 33. Ford: Az olasz skála egyik hangja. 35. Kanada, Ausztrália stb. (m-n) 37. Leánynev. 38. Rege fele. 40. Abesszin herceg. 41. Nem oly. 43. Spion, (ék. h.) 44. Nemes szerv v-vel. 46. 50 a régieknél. 47. Kötőszó. 48. Távollító szócska. 50. A-vel fogoly. 51. O-vel jó lenne. 52. Szilveszterkor bucsuzik. 53. Marianné (magánhangzók) 54. A hét vezér egyike. 56. Kézpénz. 57. Cica közepe. 58. Ünnepe mássalhangzói. 59. Kőkor határok nélkül. 60. R. 61. Szinte séta. 63. IDO. 64. Szántatlan föld. 65. Celsius 360. 67. Szerszámfák.

Függőleges sorok: Drága kő. 3. Hízalják.

4. Folytatva a 15 függőlegessel, ezt kívánják e rejtvény szerkesztői. 5. Háziállat. 6. Semmi. 7. A-vel hatalmasság volt. 8. A 42 függ. keresztneve. 9. Ujévi ajándéknak adjuk. 11. Szerenesét hoz az új évben. 12. Csomagolnak bele. 13. Három, népies románsággal. 14. Szám (ék. h.) 15. A 4 függ. folytatása. 21. Növény. 22. Gyilkol. 27. A Jézus köziklájja. 30. Ha-vel hamis. 31. Nagy magyar költő feleségének a keresztneve. 32. Kis ház. 34. Ellentétes kötőszó. 36. Azonos magánhangzók. 39. Gyönyörű. 42. Nagy magyar költő, aki január 1-én született. 44. Tömerdek. 45. Papírmérték. 49. Kolozsvári... vagyok. 53a. Fehérnemű. 55. FFFFFF. 57. Kellemes a napos... 62. Ilyen vágy is van. 63. Korróvidítés.

Megfejtésül beküldendő: Függőleges: 4, 9, 11, 15 és 42—8.

»Minerva« Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T.

Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5

Legujabb!

Kitűnő könyvek az ifjúság számára.

Regények és elbeszélések lányok számára.

Dániel Anna: Erzsébet királyné, diszkötéses könyv, 115 oldallal, szép képekkel — — — — — Lei 115.—

Magyar nagy asszonyok. Elbeszélések Szilágyi Erzsébet, Lorántffy Zsuzsanna, Rozgonyi Cicelle, Szent Margit, Az egrői hősnők és más nagyaszonnyok életéből, színes képekkel — — — — — Lei 115.—

Lányok könyve. Vaskos kötet három regénnyel — — — — — Lei 162.—

Sok szép asszonyi élet. Zrínyi Ilona, Bornemissza Anna, Erzsébet királyné, stb. élete — — — — — Lei 115.—

Diákregegyek és ismeretterjesztő könyvek a fiúk számára.

A kőbaltától a repülőgépig. A tudomány és a technika vívmányainak

élvezetes leírása. Képek az egész világból — — — — — Lei 115.—

Allatöszön — emberész. Hogyan utánozza az ember találmányaiban az állatokat — — — — — Lei 115.—

Fábián Gyula: Gábor diák. Diák regény a török háborúk idejéből — — — — — Lei 115.—

Fiúk és lányok számára.

Orbán Dezső: A fehér korall. Ifjúsági regény képekkel — — — — — Lei 144.—

Évezredek esodái. Az emberi ész munkája sok évszázadokon keresztül — — — — — Lei 288.—

Megrendelhető: A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. címén. Ugyanott nagy választék ismeretterjesztő könyvekben, elbeszélésekben és regényekben. Kívánatra árjegyzék ingyen!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSŐ, SIMON SÁNDOR és KORMOS JENŐ.

Minden cikkért a szerzője felelős.